

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Uygulama Esaslarının amacı, bilim ve teknolojiye dayalı yeni fikir ve buluşlara sahip küçük ve orta ölçekli işletmeler ile girişimcilerin yeni ürün, yeni süreç, bilgi ve/veya hizmet üretmelerini sağlamak üzere araştırma-geliştirme ve inovasyon projelerinin geliştirilmesi için hazırlanan Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programının uygulanmasına yönelik iş ve işlemlerin esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Uygulama Esasları, küçük ve orta ölçekli işletmeler ile girişimcilere, KOSGEB tarafından uygulanacak Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programına ilişkin alt düzenleyici işlemleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Uygulama Esasları, 15.06.2010 tarih ve 27612 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren KOSGEB Destek Programları Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin beşinci fıkrası kapsamında 05/05/2010 tarihli ve 2010/02 sayılı, 20/09/2017 tarihli ve 2017/24 sayılı, 25/09/2018 tarihli ve 2018/21-22 sayılı, 04/02/2019 tarihli ve 2019/02 sayılı, 05/08/2019 tarihli 2019/05-12 sayılı KOSGEB İcra Komitesi kararları çerçevesinde hazırlanan Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programının 20 inci maddesine istinaden hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Uygulama Esaslarında yer alan;

a) Araştırma-Geliştirme (Ar-Ge): Kültür, insan ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığının artırılması ve bunun yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için, sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmaları, çevre uyumlu ürün tasarımı veya yazılım faaliyetleri ile alanında bilimsel ve teknolojik gelişme sağlayan, bilimsel ve teknolojik bir belirsizliğe odaklanan, çıktıları özgün, deneysel, bilimsel ve teknik içerik taşıyan faaliyetleri,

b) Açık Kaynak Kodlu Yazılım: Kodları incelenebilen, değiştirilebilen ve değiştirilmiş hali dağıtılabilen yazılımı,

c) Bağımsız değerlendirici: Asgari fakülte veya dört yıllık eğitim veren yükseköğretim mezunu olan; yükseköğretim kurumları tarafından görevlendirilen öğretim elemanları, kamu kurum/kuruluşlarında görev yapan kişiler ile alanında en az 5 yıl deneyimi olan meslek kuruluşu temsilcileri,

ç) Başkanlık: Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığını, d) Başvuru sahibi: Programa başvuru yapabilecek gerçek veya tüzel kişileri,

e) Desteklemeye Esas Tutar: Kurul tarafından uygun bulunan bir gider için belirlenen azami tutarı,

f) Destek tutarı: Desteklemeye esas tutar üzerinden destek oranı uygulanarak bulunan veya varsa ilgili gider türüne özel kriterlere göre belirlenen tutarı,

g) Geri Ödemeli Destek: Program kapsamında yararlanıcılara geri tahsil edilmek üzere teminat karşılığı sağlanan desteği,

ğ) Geri Ödemesiz Destek: Program kapsamında yararlanıcılara geri tahsil edilmemek üzere sağlanan desteği,

h) Girişimci: Bir iş fikrine dayalı olarak kendi işini kurmak isteyen gerçek kişileri,

ı) Hizmet sağlayıcı: Desteğe konu mal/hizmetin satın alındığı kurum/kuruluş veya firmayı,

- i) İnovasyon (Yenilik): Sosyal ve ekonomik ihtiyaçlara cevap verebilen, mevcut pazarlara başarıyla sunulabilecek ya da yeni pazarlar yaratabilecek; yeni bir ürün, hizmet, uygulama, yöntem veya iş modeli fikri ile oluşturulan süreçleri ve sonuçlarını,
- j) İşletme: 18/11/2005 tarihli ve 25997 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik kapsamında yer alan ve 18/9/2009 tarihli ve 27353 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2009/15431 numaralı Bakanlar Kurulu kararı ile tespit edilen sektörlerde faaliyet gösteren küçük ve orta büyüklükteki işletmeleri (KOBİ),
- k) İzleyici: Destekleme kararı alınan projeleri izlemek, gerekli tespitleri yapmak ve projenin ilerleyişine ilişkin görüşlerini raporlamak üzere görevlendirilen öğretim elemanlarını,
- l) KBS: www.kosgeb.gov.tr adresinden ve/veya e-devlet üzerinden erişim sağlanan; veri tabanına kayıt ve destek programları kapsamında başvuru, başvurulara ilişkin kontrol ve inceleme, değerlendirme, izleme, raporlama ve bildirimlerin yapıldığı KOBİ bilgi sistemini,
- m) KGF: Kredi Garanti Fonu Anonim Şirketini,
- n) KOBİ Bilgi Beyannamesi: 18/11/2005 tarih ve 25997 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik gereğince İşletme tarafından hazırlanması gereken belgeyi,
- o) Kurul: Program kapsamında değerlendirme yapan ve karar alan yapıları,
- ö) Proje: Amacı, kapsamı, hedefi, çıktıları, faaliyet-zaman planı, süresi, bütçesi, diğer kaynakları ile uygulayıcıları belirli ve birbiriyle ilişkili faaliyetler bütünü,
- p) Program: Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programını,
- r) Sorumlu Personel: Program ile ilgili KOSGEB süreçlerini yürütecek KOBİ uzmanı veya KOBİ uzman yardımcısını,
- s) Sermaye Şirketi: Anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerini
- ş) Taahhütname: Program kapsamında elektronik ortamda onaylanan ve idari, mali ve hukuki taahhütleri içeren belgeyi,
- t) Teknoloji Geliştirme Bölgesi (TGB): Yüksek/ileri teknoloji kullanan ya da yeni teknolojilere yönelik firmaların, belirli bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü ya da Ar-Ge merkez veya enstitüsünün imkânlarından yararlanarak teknoloji veya yazılım ürettikleri/geliştirdikleri, teknolojik bir buluşu ticari bir ürün, yöntem veya hizmet haline dönüştürmek için faaliyet gösterdikleri ve bu yolla bölgenin kalkınmasına katkıda buldukları, aynı üniversite, yüksek teknoloji enstitüsü ya da Ar-Ge merkez veya enstitüsü alanı içinde veya yakınında; akademik, ekonomik ve sosyal yapının bütünleştiği siteyi veya bu özelliklere sahip teknoparkı ya da teknokenti,
- u) Teknoloji Transfer Ofisi (TTO): Teknoloji geliştiricisi Ar-Ge kurum ve kuruluşları ile teknoloji kullanıcısı sanayi şirketleri veya diğer teknoloji ya da Ar-Ge kurum ve kuruluşları arasında bilgilendirme, koordinasyon, araştırmayı yönlendirme, yeni Ar-Ge şirketlerinin oluşturulmasını teşvik etme, işbirliği geliştirme, fikri mülkiyet haklarının korunması, pazarlanması, satılması, fikri mülkiyetin satışından elde edilen gelirlerin yönetilmesi konularında faaliyet gösteren yapıyı,
- ü) Teminat: Program kapsamında bankalar tarafından verilen banka teminat mektubunu ve/veya KGF tarafından verilen kefalet mektubunu,
- v) Uygulama Birimi: Desteklerin uygulanmasından sorumlu KOSGEB Müdürlüklerini,
- y) Yararlanıcı: Program kapsamında destek ödemesi yapılan/yapılacak işletmeyi ifade eder.

**İKİNCİ BÖLÜM
Programa İlişkin Hususlar**

Desteğe İlişkin Hususlar

MADDE 5 - (1) Program kapsamında sağlanacak desteklerin üst limit ve oranları ekte yer alan Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Destek Üst Limitleri ve Oranları Tablosunda verilmiştir.

(2) Başlangıç Sermayesi Desteği ve Personel Gideri Desteğinde destek oranı % 100, diğer desteklerde ise % 75'dir.

(3) Projeye konu satın alınacak makine, teçhizat ve yazılımın; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca 13/09/2014 tarih ve 29118 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan SGM 2014/35 sayılı Yerli Malı Tebliği'ne uygun olarak alınmış yerli malı belgesi ile belgelendirilmesi halinde, destek oranına % 15 ilave edilir.

(4) Proje başvurusunda başvuru sahibi tarafından Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullanıldığı beyan edilmesi ve proje sonunda yapılacak tespit uygun bulunması kaydı ile Başlangıç Sermayesi Desteği ve Personel Gideri Desteği haricindeki geri ödemesiz destekler kapsamında ödenen giderler için destek oranlarına % 15 ilave edilir.

(5) KOSGEB KOBİ ve Girişimcilik Ödülleri kapsamında kategori birincisi ilan edildiği tarihten itibaren 3 yıl içerisinde yeni bir proje başvurusu yapması koşuluyla bir defaya mahsus olmak üzere Başlangıç Sermayesi Desteği ve Personel Gideri Desteği haricindeki geri ödemesiz destek oranlarına % 10 ilave edilir.

(6) Yararlanıcı Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullanımı ya da KOSGEB KOBİ ve Girişimcilik Ödülleri kategori birinciliği kapsamındaki destek oranları artırımlarının yalnızca birinden faydalanabilir.

(7) Her halükarda bu destek programında belirtilen Başlangıç Sermayesi Desteği ve Personel Gideri Desteği haricindeki geri ödemesiz destek oranlarına ilave edilecek oran % 15'i geçemez.

(8) Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı için belirlenen destek üst limitleri proje bazlı olup, her yeni projede destek üst limiti yeniden başlatılır.

Program kapsamındaki destekler

MADDE 6 - (1) Program kapsamında, Kurul kararı ile proje giderlerine aşağıda yer alan geri ödemeli ve/veya geri ödemesiz destekler sağlanır.

Kira desteği

MADDE 7 - (1) Girişimci olarak proje başvurusu yapan İşletmeye veya İşletmesini başvuru tarihi itibarıyla son 1 yıl içerisinde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından sağlanan Ar-Ge desteklerinden yararlanarak kurmuş olan girişimcilere geri ödemesiz Kira Desteği verilir.

(2) Kira Desteğinin üst limiti, net kira bedeli üzerinden (stopaj ve ortak giderler hariç) proje süresince, kiralanan yerin:

a) Teknopark sınırları içinde yer alması durumunda aylık azami 1.250 TL olmak üzere toplam 30.000 TL'dir.

b) Teknopark sınırları dışında yer alması durumunda aylık azami 1.000 TL olmak üzere toplam 24.000 TL'dir.

Makine-teçhizat, donanım, hammadde, yazılım ve hizmet alımı giderleri desteği

MADDE 8 - (1) Yararlanıcıya deneme amaçlı ve prototip geliştirmeye yönelik; hammadde, malzeme, makine, teçhizat, donanım, yazılım, kalıp, tasarım ve dışarıdan sağlanan hizmet/işçilik giderleri için destek sağlanır.

(2) Destek kapsamında satın alınacak makine-teçhizat yeni veya ikinci el olabilir.

(3) Bu desteğin üst limiti; geri ödemesiz 150.000 TL, geri ödemeli 300.000 TL olmak üzere toplam 450.000 TL'dir.

Personel gideri desteği

MADDE 9 - (1) Personel Gideri Desteği, projede tam zamanlı olarak çalışması şartı ile mevcut veya yeni istihdam edilecek personel için sağlanır.

(2) Proje kapsamında destek talep edilen personelin; sayısına, niteliğine ve desteklenme süresine Kurul karar verir.

(3) Personel giderine ilişkin destek tutarının hesaplanmasında aşağıdaki yöntem dikkate alınır.

a) Her yıla ait Asgari Ücret Tespit Komisyonunca belirlenen işçinin bir günlük normal çalışma karşılığı asgari ücreti üzerinden hesaplanan Asgari Geçim İndirimi (bekâr ve çocuksuz) dâhil aylık net asgari ücret tutarının 30'a bölünmesi ile elde edilen tutarın öğrenim durumu katsayısı ile çarpımı sonucunda günlük destek üst limiti belirlenir.

b) SGK idari kayıtlarındaki sigorta primine esas kazancın çalışma gün sayısına bölünmesi ile elde edilen günlük tutar belirlenir.

c) (a) ve (b) bentlerinde belirlenen günlük tutarlardan düşük olanının, program kapsamındaki çalışma gün sayısı ile çarpımı sonucunda aylık destek tutarı belirlenir.

ç) Öğrenim durumu katsayısı; üniversitelerin lisans programından bir yıl içinde mezun olabilecek durumdaki öğrenci ve ön lisans mezunu personel için 1,25, lisans için 1,5, yüksek lisans için 1,75, doktora için 2'dir.

(4) İşletmesini sermaye şirketi statüsünde kuran girişimcinin kendisi veya projede görevli bir ortağı Personel Gideri Desteğinden yararlandırılır. Bu durumda, destek alacak başvuru sahibi girişimcinin veya projede çalışacak olan ortağının başka İşletmesinin olmaması, herhangi bir İşletmede ortaklığının bulunmaması veya başka bir İşletme/kurum/kuruluştaki SGK hükümlerine tabi olarak çalışmaması gerekir.

(5) Bu destek kapsamında yabancı uyruklu personel de istihdam edilebilir.

(6) Bu desteğin üst limiti, geri ödemesiz olarak 150.000 TL'dir.

Proje geliştirme desteği

MADDE 10 - (1) Yararlanıcıya projesi kapsamında; proje danışmanlık, eğitim, sınai ve fikri mülkiyet hakları başvurusu ve/veya tescili, tanıtım, yurtiçi ve yurtdışı kongre/konferans/fuar ziyareti/teknolojik işbirliği ziyareti, test-analiz ve belgelendirme giderleri için toplam üst limiti 100.000 TL olmak üzere geri ödemesiz destek sağlanır.

(2) Desteklenecek giderlere ilişkin hususlar aşağıda sıralanmıştır:

a) Proje Danışmanlık Desteği

1) Yararlanıcının; projesini geliştirmesine yönelik olarak, yurt içi/yurt dışındaki üniversitelerden, Teknoloji Transfer Ofislerinden, Teknoloji Geliştirme Bölgesi yönetici şirketlerinden, Teknoloji Geliştirme Bölgesinde/Teknoloji Transfer Ofislerinde görevlendirilmiş öğretim elemanlarından, Teknoloji Geliştirme Bölgesinde firması bulunan öğretim elemanlarından veya kamu kurum/kuruluşları tarafından kurulmuş araştırma merkezleri/enstitülerinden; teknik, tasarım, finans, proje yönetimi vb. konularda alacağı danışmanlık hizmeti giderlerini kapsar.

2) Danışmanlık Desteği, yalnızca danışmanlık bedelini kapsar. İlaş, konaklama ve ulaşım giderlerini kapsamaz.

3) Bu desteğin üst limiti 25.000 TL'dir.

b) Eğitim Desteği

1) Yararlanıcının; projesini geliştirmesine yönelik olarak, projede görev alanların yurt içi/yurt dışı kurum/kuruluşlardan alacağı eğitim hizmeti giderlerini kapsar.

2) Eğitim Desteği, yalnızca eğitim bedelini kapsar. İaşe, konaklama ve ulaşım giderlerini kapsamaz.

3) Bu desteğin üst limiti 10.000 TL'dir.

c) Sınai ve Fikri Mülkiyet Hakları Desteği

1) Yararlanıcının; Patent, Faydalı Model, Endüstriyel Tasarım Tescil, Entegre Devre Topografyaları Tescil Belgeleri için yaptığı başvuru ve/veya tescil giderlerini kapsar.

2) Türk Patent ve Marka Kurumu'na ve/veya yurt dışı muadili kurum/kuruluşlar ile Türk Patent ve Marka Kurumu'nca yetkilendirilmiş Patent Vekillerine yapılan ödemeler bu destek kapsamındadır.

3) Yararlanıcı bu kapsamdaki ödeme ve giderler için; başvuru yayınının ilanından sonra ve/veya tescil aşamasında ödeme talebinde bulunabilir.

4) Bu desteğin üst limiti 20.000 TL'dir.

d) Proje Tanıtım Desteği

1) Projenin tanıtımı için yaptırılan; broşür, katalog, CD, web sayfası, web/mobil tabanlı tanıtım giderlerini kapsar.

2) Bu destekten yararlanmak suretiyle hazırlatılan/bastırılan broşür/katalog, CD, web sayfası ve mobil tabanlı uygulamalarda KOSGEB logosu ve internet adresinin (www.kosgeb.gov.tr) yer alması gerekir.

3) Bu desteğin üst limiti 5.000 TL'dir.

e) Yurtiçi ve Yurtdışı Kongre/Konferans/Fuar Ziyareti/Teknolojik İşbirliği Ziyareti Desteği

1) Proje konusuyla ilgili yurtiçi ve yurt dışı kongre/konferans/sempozyum katılımı ve fuar/teknolojik işbirliği ziyaretine ilişkin ulaşım (bulunulan yerden yurtiçi ve yurt dışı etkinliğin düzenlendiği şehre/ülkeye veya birden fazla şehre/ülkeye gidilecek ise ülkeden ülkeye/şehirden şehre yapılan havayolu/ karayolu/ demiryolu/ denizyolu ile gidiş-dönüş ulaşım bileti ücretleri), konaklama ve katılım/giriş giderlerini kapsar.

2) Her bir yurt içi ve yurt dışı ziyaretine, projede görevli olmak kaydıyla birden fazla kişi katılabilir.

3) Her bir yurtiçi ziyaret için destek üst limiti 2.000 TL ve her bir yurtdışı ziyareti için destek üst limiti 6.000 TL olmak üzere, bu desteğin toplam üst limiti 15.000 TL'dir.

f) Test-Analiz ve Belgelendirme Desteği

1) Yararlanıcının, proje kapsamında kamu kurum/kuruluşları veya üniversitelere kurulmuş laboratuvarlardan alacakları test, analiz, kontrol-muayene ve kalibrasyon hizmetleri ile yurt içi ve yurt dışı laboratuvarlarda akredite olunan test, analiz ve kalibrasyon hizmet giderleri ile ürün belgelendirme giderlerini kapsar.

2) KOSGEB laboratuvarlarında yaptırılan test ve analiz hizmetleri destek kapsamı dışındadır.

3) Test, analiz, kontrol-muayene ve kalibrasyon hizmetine tabi tutulacak ürün, malzeme, parça ve numunelerin; sevk, sigorta ve benzeri giderleri ve bu hizmetlerin işletme tesislerinde yapılması halinde hizmeti veren personelin; konaklama, ulaşım ve iaşe giderleri destek kapsamı dışındadır.

4) Bu desteğin üst limiti 25.000 TL'dir.

Başlangıç sermayesi desteği

MADDE 11 - (1) Başlangıç Sermayesi Desteği bu Maddenin 2. Fıkrasında belirtilen kriterleri sağlayan başvuru sahiplerinin işletme kuruluşu giderleri ile ofis donanım giderleri için bir defaya mahsus verilir.

(2) Başlangıç Sermayesi Desteğinden girişimci olarak başvurusunu yapan;

- a) Üniversitelerin herhangi bir lisans programından bir yıl içinde mezun olabilecek durumdaki öğrenciler,
- b) Yüksek lisans veya doktora öğrencisi ya da lisans, yüksek lisans veya doktora derecelerinden birini başvuru tarihinden en çok 5 yıl önce almış olanlar,
- c) Öğretim elemanları

faizlenir. Ayrıca proje başvuru tarihinden önce 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından ar-ge desteği almaya hak kazanan girişimciler ile bunlardan proje başvuru tarihi itibarıyla son 1 yıl içerisinde işletmesini kuranlar da yararlanabilir.

(3) İşletme kuruluş giderleri aşağıda belirtilen giderleri (ücretler, hizmet bedelleri, harçlar vb.) kapsar:

- a) İşletme kuruluş aşaması noter masrafları (iş ana sözleşmesinin hazırlanması ve onaylanması, İşletme müdürü imza sirküleri/imza beyanı, defterlerin tasdik ettirilmesi),
- b) İşyeri açma ve çalışma izin ve ruhsatlarının alınması,
- c) Fatura, irsaliye ve gider pusulası belgelerinin basımı ve tasdiki,
- d) İşletmenin ticaret/esnaf sicil kaydının yapılması,
- e) İşletmenin sicil gazetesinde ilanı,
- f) İlgili odalara kayıt yaptırılması,
- g) Mali müşavir ve muhasebeci ücreti (Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavir Ücretlerinin Esasları Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca hazırlanan ve her yıl yayımlanan asgari ücret tarifesindeki tutar)

(4) Bu destek, projenin desteklenmesine ilişkin kurul karar tarihinden itibaren 6 ay içerisinde gerçekleşen giderler için verilir.

(5) Geri ödemesiz olan desteğin üst limiti 20.000 TL'dir.

**ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Başvuru**

Programdan yararlanma koşulu

MADDE 12 – (1) Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programından araştırma- geliştirme ve inovasyon konularında projesi olan İşletmeler/girişimciler yararlanabilir. Başvuru sahiplerinin; yeni bir ürün/süreç/hizmet üretilmesi, mevcut bir ürün/süreç/hizmet geliştirilmesi, iyileştirilmesi, ürün kalitesi veya standardının yükseltilmesi veya maliyet düşürücü nitelikte yeni tekniklerin, yeni üretim teknolojilerinin geliştirilmesi vb. konulardaki ar-ge ve inovasyon niteliği taşıyan projelerine destek sağlanır.

(2) İşletme/Girişimci, KOSGEB Veri Tabanına Kayıt Sürecine İlişkin Usul ve Esaslar çerçevesinde KBS'ye kaydını yapar.

(3) Projesi kabul edilen girişimcinin ise İşletmesini kurmasını müteakip KOSGEB Veri Tabanına kayıt olması gerekir.

(4) İşletmenin; Türk Ticaret Kanununda tanımlı gerçek veya tüzel kişi statüsünde olması ve KBS'de kayıtlı ve aktif durumda olması gerekir.

(5) Yararlanıcının KOBİ Bilgi Beyannamesinin güncel olması gerekir.

Başvuru

MADDE 13 - (1) Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programından yararlanmak isteyen başvuru sahibi, Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Proje Başvuru Formunu KBS üzerinden doldurarak başvurusunu onaylar. Başvuru sahibi tarafından projenin KBS üzerinden ilk onaylandığı tarih proje başvuru tarihidir.

(2) Proje süresi 4 ay ve katları olacak şekilde en az 8, en fazla 24 aydır. Yararlanıcının talep etmesi halinde kurul kararı ile 4 ay ve katları olacak şekilde 12 aya kadar ek süre verilebilir. Verilen ek süre ile birlikte proje süresi toplamda 24 ayı geçemez.

(3) Başvuru sahibi Faaliyet-zaman planı 4'er aylık dönemleri kapsayacak şekilde başvurusunu oluşturur. Proje kapsamında yer alan her gider, en çok ilgili olduğu faaliyet ile ilişkilendirilir.

(4) Başvuru sahibi proje kapsamında gerçekleştireceği faaliyetleri; tanımlanan faaliyetler içinden seçerek veya proje özelinde kendi belirlediği faaliyetleri ekleyerek belirler. Belirlenen faaliyetlerin hangi 4 aylık dönem/dönemlerde gerçekleştirileceği seçilerek faaliyet-zaman planı oluşturulur.

(5) Uygulama Birimine ilk defa başvuruda bulunan her başvuru sahibi için "Başvuru ve Uygulama Dosyası" açılır ve başvuru sahibi/yararlanıcı ile ilgili KBS üzerinden alınamayan her türlü belge bu dosyada muhafaza edilir. Bu dosyanın açılmasından sonra, yararlanıcıdan alınmış belgelerden dosyada güncel olanlar tekrar istenmez.

(6) Projede Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullanılacak ise Proje Başvuru formunda Yazılım türü ve projede kullanım alanı beyan edilmelidir. Yazılımın, projenin ana hedeflerine ulaşılması ve beklenen sonuçların elde edilmesi için önemli ve gerekli olması esastır.

(7) Programa başvuru yapılmış olması ve/veya taahhütnamenin onaylanmış olması KOSGEB'i taahhüt altına sokmadığı gibi müracaat eden açısından da kazanılmış hak teşkil etmez.

Başvuruların Kontrolü

MADDE 14 – (1) Proje başvurusu Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Başvuru Kontrol Tablosunda yer alan hususlar doğrultusunda en geç 1 ay içerisinde KBS üzerinden kontrol edilir. Bu aşamada başvurunun; başvuru ve yararlanma koşullarını sağlaması, dokümantasyon formatına uygun olması, eklerinin bulunması gibi hususların kontrolü sağlanır.

(2) Sorumlu personel tarafından yapılan kontrol, onaylanmak üzere ilgili uygulama birimi müdürüne gönderilir.

(3) Kontrol sonucu eksik ve/veya hata tespit edilen başvurular KBS üzerinden düzeltmeye açılır. Başvuru sahibine gerekli düzeltmeleri yapması için KBS üzerinden bilgi verilir.

**DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Başvuruların Değerlendirilmesi**

Programa yapılan başvuruların değerlendirilmesi

MADDE 15 – (1) Kontrol sonucunda uygun bulunan proje, KBS üzerinden Kurul Toplantı Gündemine dâhil edilerek Kurul'a sunulur.

(2) Kurul, Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Kurul Değerlendirme Kriterleri Formu ile;

a) Proje sahibinin/girişimcinin ve projede çalışacak personelinin yeterliliği,

b) Projenin ar-ge veya inovasyon yönü,

- c) Projenin pazar araştırması ve ticarileşebilirliği,
- d) Projenin sağlayacağı katma değer,
- e) Proje bütçesi ve faaliyet-zaman planı,
- f) OECD (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü) tarafından hazırlanan Oslo ve Frascati Kılavuzları

gibi hususlar doğrultusunda gündemdeki başvuruları değerlendirir.

(3) Kurul, projeyi kabul edebilir, reddedebilir, kurulda proje konusu ile ilgili üye olmaması durumunda proje ile ilgili öğretim elemanından görüş talep edebilir veya yeniden değerlendirme yapmak üzere başvuru sahibinden düzeltme isteyebilir.

(4) Kurulun ret gerekçeleri veya düzeltme talep ettiği hususlar KBS üzerinden başvuru sahibine bildirilir.

(5) Kurul değerlendirmesi sonucu, düzeltme istenmesi halinde, başvuru sahibine 1 aydan az olmamak kaydıyla süre verilir. Bu durumda Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Proje Başvuru Formu ve ekleri KBS üzerinden düzeltilerek başvuru sahibi tarafından kurul kararında belirtilen süre içerisinde onaylanır. Belirtilen sürede onaylanmayan başvurular KBS üzerinden ret durumuna getirilir.

Kurul oluşumu

MADDE 16 – (1) Ar-Ge ve İnovasyon projelerini değerlendirmek ve karar almak üzere Uygulama Biriminde Kurul oluşturulur. Kurul sekreteryası, ilgili Uygulama Birimi tarafından yürütülür. Aynı Uygulama Biriminde birden fazla Kurul oluşturulabilir.

(2) Kurul üye sayısı 6 kişidir. Kurul, biri öğretim elemanı olmak üzere en az 4 üyenin katılımı ile toplanır.

(3) Kurulda görev alacak Bağımsız Değerlendiriciler, Uygulama Birimi tarafından protokole taraf üniversiteler ve/veya kurum/kuruluşlardan, yapılan işbirliği kapsamında KOSGEB Dışından Yapılacak Geçici Görevlendirmelere İlişkin Usul ve Esaslar çerçevesinde belirlenir. Kurulun oluşturulmasında bağımsız değerlendiricilerin, ilgili kurulda değerlendirilecek projelerin konusuna uygun seçilmesine azami ölçüde dikkat edilir. İlgili protokol kapsamında proje konusunda kurulda görevlendirilebilecek öğretim elemanı olmaması durumunda diğer protokoller kapsamında görevlendirme yapılabilir.

(4) Kurul Başkanı, üniversiteler ve/veya kurum/kuruluşlar ile yapılan işbirliği kapsamında taraflarla imzalanan protokolde belirlenir. Kurum içi üyeler ise Başkanlık Makam Olur'u ile belirlenir.

(5) Kurul üyelerinin, en az fakülte veya dört yıllık eğitim veren yüksekokul mezunu olmaları şarttır.

Kurul çalışma esasları

MADDE 17 – (1) Uygulama Birimi; toplantı yeri ve zamanını, değerlendirilecek başvuruları, toplantı gündemini ve gündemde yer alan konulara ilişkin bilgi ve belgeleri toplantı tarihinden en az 7 gün önce KBS üzerinden üyelere gönderir.

(2) Proje destekleme kararı alındıktan sonra oluşturulacak kurul toplantılarında, uygulama birimi tarafından ilgili gündem maddesine ilişkin hazırlanan; yararlanıcı ve program bilgileri, gündem konusu, varsa daha önceki revizyonlar, ödenen destek tutarı, ödeme bekleyen destek tutarı, ilgili gündeme ilişkin uygulama birimi görüşü ve diğer hususları içeren Ar-Ge ve İnovasyon Programı Destek Programı Kurul Bilgilendirme Formu ve eklerini kurul üyelerine gönderir.

(3) Başvuru olması halinde, Kurul 2 ay içerisinde toplanır. Kurulun yüz yüze toplanması esastır. Gerekli görülmesi halinde Kurul, Uygulama Birimi koordinasyonunda telekonferans,

video konferans gibi elektronik iletişim araçlarını kullanarak da toplanabilir. Kurulun toplanma usulü kurul üyelerine bildirilir.

(4) Proje başvuru sahibi, projesini sunmak üzere Kurula davet edilir. Ayrıca düzeltme/revizyon/tamamlama/ sonlandırma/itiraz v.b. durumlarda da gerekli görülmesi halinde başvuru sahibi/yararlanıcı Kurula davet edilebilir. Kurulda başvuru sahibi/yararlanıcıya projesine ilişkin sunum veya açıklama yapabilme imkânı için yeterli süre verilir.

(5) Kurul projenin, kabulüne ya da reddine ilişkin değerlendirmesini ekte yer alan Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Kurul Değerlendirme Kriterleri Formu ile yapar. Projenin kabul edilebilmesi için 100 puan üzerinden yapılan değerlendirmede; projeye en az 3 Kurul üyesi tarafından 60 ve üzeri puan verilmiş olması ve ayrıca verilen puanların ortalamasının da 60 ve üzeri olması gerekir. 60 ve üzeri puan alamayan projeler reddedilir.

(6) Projenin kabul ya da reddine ilişkin kararlar puanlama yöntemiyle yapılır, karar verilecek diğer hususlar için ise salt çoğunluk aranır. Oyların eşitliği durumunda ise Kurul Başkanının oyu 2 oy sayılır.

(7) Kurulda bir günde en fazla 7 adet yeni proje başvurusu değerlendirilebilir. Yeni proje başvurusu dışındaki konuların değerlendirilmesi için sayısal bir sınır bulunmamaktadır.

(8) Kurul kararları, Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Kurul Karar Formuna işlenir, Kurul üyelerine imzalatılır, evrak kaydına alınır ve 15 gün içerisinde başvuru sahibine KBS üzerinden varsa izleme tarihleri ile birlikte bildirilir. Başvuru sahibinin girişimci olması durumunda izleme tarihleri yeni kurulan işletmenin taahhütnamesini onayladığı tarihten itibaren 15 gün içerisinde bildirilir.

(9) Kurulun redde ilişkin kararının başvuru sahibine bildiriminde; bildirim tarihinden itibaren 15 gün içinde 1 defaya mahsus olmak üzere gerekçeleriyle birlikte karara itiraz edebileceğine yer verilir.

(10) Kurul tarafından projeye ilişkin görüş talep edilmesi halinde Uygulama Birimi tarafından öğretim elemanı belirlenerek görüş talep edilir. Başvuruya ilişkin alınan görüş, Uygulama birimi tarafından KBS üzerinden kurula sunulur.

(11) Öğretim elemanı tarafından 30 gün içerisinde Ar-Ge ve İnovasyon Programı Görüş Formu hazırlanır. Formun 30 gün içerisinde KBS üzerinden teslim edilmemesi halinde başka bir öğretim elemanı belirlenebilir.

(12) Kurul, izleyici ve sorumlu personelin projeye ilişkin görüşlerini alabilir.

(13) Alınan her türlü görüş, öneri, bilgi, belge ve raporlar istişari mütalaa niteliğinde olup karar, kurul tarafından verilir.

(14) Kurul değerlendirmesi, görüş verilmesi, itiraz komisyonu, proje danışmanlığı, açık kaynak kodlu yazılım tespit ve değerlendirmeye ilişkin rapor hazırlanması ile izleme süreçlerinin herhangi birinde görev alanlar aynı başvuruya ilişkin bu fıkrada belirtilen diğer süreçlerde görev alamaz, başvuru kapsamında yararlanıcıya hizmet sağlayamazlar.

(15) Kurulda görevlendirilen üyeler, değerlendirmelerinde, proje kapsamında talep edilen gider/harcama kalemlerinin; gerekliliği, maliyetlerin uygunluğu ve yerindeliliği gibi hususları da incelemek ve değerlendirmek ile yükümlüdür.

(16) Kurul üyeleri, üyelikleri devam ettiği sürece, çalıştıkları, sahibi veya ortağı ile çalışanı ve ortağın eşi, annesi, babası, kardeşi ve çocuğu oldukları İşletmeler tarafından proje başvurusu yapılması halinde ilgili projenin değerlendirildiği toplantıya katılamaz, bu proje başvurusu için görüş veremez, rapor düzenleyemezler ve/veya izleyici olarak görev yapamazlar.

(17) Kurul üyeleri, görevlerinin yerine getirilmesinde; kamu yararını gözetmeyi, eşitliği, sürekli gelişimi, katılımcılığı, saydamlığı, tarafsızlığı, dürüstlüğü, hesap verebilirliği, öngörülebilirliği, hizmette yerindeliği esas alır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İtiraz

İtiraz Süreci

MADDE 18 – (1) Proje başvurusu reddedilen başvuru sahibi, ret kararına bir defaya mahsus olmak üzere, itiraz gerekçeleri ve buna ilişkin bilgi ve belgeler ile birlikte kararın bildirildiği tarihten itibaren 15 gün içerisinde Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı İtiraz Formu ile KBS üzerinden itiraz edebilir.

(2) Uygulama birimi, gerekçeli itirazı; itiraza konu bilgi ve belgeler (proje başvuru formu, görüş formu, kurul karar formu, kurul değerlendirme kriterleri formu gibi) ile birlikte itiraza ilişkin görüş ve açıklamalarını ekleyerek ilgili Başkanlık birimine en geç 15 gün içerisinde KBS üzerinden gönderir.

(3) Proje başvurusunun ret kararına ilişkin itirazlar; itiraz komisyonu tarafından değerlendirilir.

(4) İtiraz Komisyonu, 1 Daire Başkanı, 2 Müdür/Başkanlık Müşaviri olmak üzere toplam 3 üyeden oluşur. Komisyon başkanı, ilgili Başkanlık biriminden sorumlu daire başkanıdır.

(5) İtiraz komisyonunun sekretaryası, ilgili Başkanlık birimi tarafından yürütülür. İtiraz komisyonu, sekretaryayı yürüten Başkanlık birimi tarafından üyeleri belirlenerek oluşturulur.

(6) İlgili Başkanlık birimi itiraz komisyonu gündemini ve başvuru dosyalarını KBS üzerinden en az 7 gün önce itiraz komisyonu üyelerine gönderir.

(7) Komisyon, üye tam sayısı ile toplanır. Komisyon kararları oyçokluğu ile alınır.

(8) İtiraz Komisyonu itirazı inceleyerek ret veya kabul eder. Alınan karar, gerekçeleri ile birlikte Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı İtiraz Karar Formuna işlenerek KBS üzerinden ilgili Uygulama Birimine bildirilir.

(9) Uygulama birimi, itiraz komisyonu kararını başvuru sahibine KBS üzerinden bildirir.

(10) İtiraz komisyonu tarafından:

a) İtiraza konu proje başvurusunun tekrar değerlendirilmesinin uygun bulunması halinde, başvuru kurul tarafından tekrar değerlendirilir.

b) İtirazın reddedilmesi veya itirazı kabul edilen başvurunun kurul tarafından tekrar reddedilmesi halinde bu karara itiraz edilemez.

(11) İtiraz komisyonu itirazlar hakkında en geç 2 ay içerisinde karar alır.

(12) İtiraz komisyonunun yüz yüze toplanması esastır. İtiraz komisyonu, gerekli görülen hallerde telekonferans, video konferans gibi elektronik iletişim araçları kullanılarak da toplanabilir. İtiraz komisyonunun toplanma usulü komisyon üyelerine bildirilir.

ALTINCI BÖLÜM

Taahhütname

Taahhütname

MADDE 19 - (1) Program kapsamında yararlanıcılar idari, mali ve hukuki taahhütleri içeren taahhütnameyi KBS üzerinden onaylar.

(2) İşletme olarak başvuru yapılması durumunda; proje başvurusu esnasında Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Başvuru Formu ile birlikte Taahhütname onaylanır. Taahhütname, Destek Programı Başvuru Formu ile aynı zamanda evrak kaydına alınır. Bu durumda programın başlangıç tarihi; desteklemeye ilişkin ilk kurul kararının evrak kaydına alındığı tarihtir.

(3) Girişimci olarak başvuru yapılması durumunda; kurul kararının bildirim tarihinden itibaren 6 ay içerisinde işletmenin kurulması ve Taahhütnamenin onaylanması gerekir. Başvuru sahibi bu süreden en fazla 15 gün sonrasına kadar işletmenin kurulması ve taahhütnamenin onaylanması için ek süre talep edebilir. Girişimcinin Taahhütnameyi onaylamak için ek süre talep etmesi halinde bir kereye mahsus 30 gün ek süre verilir. Taahhütnamenin işletme tarafından KBS üzerinden onaylanıp evrak kaydına alındığı tarih programın başlangıç tarihidir. Taahhütnamenin süresi içerisinde onaylanmaması halinde başvuru reddedilmiş sayılır.

(4) Programın başlangıç tarihi KBS üzerinden yararlanıcıya bildirilir.

(5) Program kapsamında herhangi bir ödeme yapılmamış olması şartıyla kurul karar tarihinden itibaren 6 ay içerisinde başvuru sahibinin programdan yararlanmak istemediğine dair yazılı olarak talepte bulunması halinde program başvurusu iptal edilir. Aksi halde programdan yararlanılmış sayılır.

(6) Kurul karar bildiriminde, “programdan yararlanmak istenmemesi halinde kurul karar tarihinden itibaren 6 ay içerisinde yazılı olarak talepte bulunulması gerektiği” hususu KBS üzerinden başvuru sahibine bildirilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Revizyon

Projenin revizyonu

MADDE 20- (1) Proje kapsamındaki faaliyetler, faaliyet-zaman planı, süre ve gider kalemleri değişikliği için en fazla 4 kez revizyon talep edilebilir.

(2) Yararlanıcı en erken program başlangıç tarihinden itibaren 4 ay sonra KBS üzerinden başvurunun değişikliğe açılmasını talep eder.

(3) Sorumlu personel yararlanıcının proje başvurusunu değişikliğe açar.

(4) Yararlanıcı, Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Revizyon Talep Formunu KBS üzerinden doldurarak revizyon talebini en geç program tamamlanma tarihinden 2 ay öncesine kadar onaylar. Talep formunda, revizyon talebine ilişkin gerekçelerle birlikte değişiklik talep edilen hususların mevcut durumları, değişiklik durumları ve varsa yeni talepleri yer alır. Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Revizyon Talep Formunda izleyici görüşü de yer alır.

(5) Revizyon talebi, uygulama birimi tarafından değerlendirilmek üzere KBS üzerinden kurula sunulur.

(6) Revizyon talepleri; yararlanıcının, revizyon talebini onaylamasından itibaren en geç 45 gün içerisinde sonuçlandırılır.

(7) Revizyon talebine ilişkin kurul kararı Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Kurul Karar Formuna işlenir, kurul üyelerine imzalatılarak evrak kaydına alınır ve 15 gün içerisinde yararlanıcıya KBS üzerinden bildirilir.

(8) Revizyon talebi doğrultusunda proje başvurusunun sorumlu personel tarafından değişikliğe açılmasından itibaren revizyon talebine ilişkin kurul kararı evrak kaydına alınıp onaylanana kadar destek ödemesine ilişkin KBS üzerinden işlem yapılamaz.

(9) Yararlanıcının revizyon talebine ilişkin kurul kararı ile revize edilen gider kalemleri için; proje süresi içinde satın alınmış olmak kaydıyla, revizyon talep tarihi veya revizyona ilişkin kurul karar tarihi dikkate alınmaksızın destek ödemesi yapılabilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

İzleme, Sonlandırma ve Tamamlama

Program Süresince İzleme

MADDE 21 - (1) Destekleme kararı alınan her bir proje program süresince izlenir.

(2) Destekleme kararı alınan her bir proje için uygulama birimi tarafından KOSGEB Dışından Yapılacak Geçici Görevlendirmelere İlişkin Usul ve Esaslar çerçevesinde öğretim elemanları izleyici olarak görevlendirilir.

(3) İzleyici projeyi program başlangıç tarihinden itibaren 4'er aylık dönemler halinde Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Dönemsel İzleme Formu ile izler ve formu KBS üzerinden uygulama birimine gönderir.

(4) Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Destek Programı Dönemsel İzleme Formunda eksik ve/veya hata tespit edilmesi halinde, form uygulama birimi tarafından KBS üzerinden düzeltmeye açılır. İzleyiciye gerekli düzeltmeleri yapması için KBS üzerinden bilgi verilir.

(5) Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Dönemsel İzleme Formu izleme döneminin bittiği tarihten itibaren varsa düzeltmelerle birlikte en geç 1 ay içerisinde KBS üzerinden uygulama birimine gönderilir.

(6) Süresi içerisinde Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Dönemsel İzleme Formunun teslim edilmemesi durumunda veya uygulama birimi tarafından gerekli görülen diğer durumlarda izleyici değiştirilebilir.

(7) İzleyici olarak görevlendirilen öğretim elemanının belirlenen sürede izleme faaliyetini gerçekleştirmemesi veya gerçekleştiremeyeceğinin uygulama birimi tarafından anlaşılması durumunda ilgili döneme ilişkin izleme faaliyeti, görevlendirilecek yeni bir izleyici veya sorumlu personel tarafından gerçekleştirilebilir. Bu durumda Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Dönemsel İzleme Formunun izleme döneminin bittiği tarihten itibaren en geç 45 gün içerisinde KBS üzerinden gönderilmesi esastır.

(8) Süresi içerisinde Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Dönemsel İzleme Formunun KBS üzerinden uygulama birimine gönderilmemesi durumunda, söz konusu izleme dönemi ile ilgili İzleyiciye ödeme yapılmaz.

(9) Kurul tarafından destekleme kararı alınan giderler ve proje faaliyetleri yararlanıcı imkânları veya farklı kaynaklarla da gerçekleştirilebilir.

(10) Kurul tarafından destekleme kararı alınmayan giderler ve sadece bu giderler ile ilişkilendirilmiş faaliyetler izlenmez.

(11) İzleyici;

a) Proje faaliyetlerinin gerçekleşme ve faaliyet-zaman planına uygunluk durumunu ve kurul tarafından destekleme kararı alınan giderlere ilişkin gerçekleştirmeleri izler ve projenin genel durumunu değerlendirir. Gerçekleşen giderlerin asgari nitelikleri ve/veya teknik özellikleri karşılamaması durumunda bu hususu Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Dönemsel İzleme Formunda belirtir.

b) Gerçekleşmeyen faaliyetleri değerlendirerek söz konusu faaliyetlerin;

- Projenin ilerleyişini önemli ölçüde etkilemeyeceği değerlendiriliyorsa buna ilişkin görüşünü,

**AR-GE VE İNOVASYON DESTEK PROGRAMI
UYGULAMA ESASLARI**

- Projenin ilerleyişini önemli ölçüde etkileyecek bir faaliyet olmasına rağmen bir sonraki faaliyet döneminde gerçekleştirilebileceği değerlendiriliyorsa buna ilişkin görüşünü,
  - Belirlenen dönemde gerçekleştirilmemesinin projenin başarılı sonuçlanmasına engel olabileceği değerlendiriliyorsa kurula sevk edilmesine ilişkin görüşünü,
- Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Dönemsel İzleme Formunda belirtir.

c) Son döneme ilişkin Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Dönemsel İzleme Formunda ayrıca projenin başarıyla tamamlanıp tamamlanmadığına ilişkin değerlendirmesini belirtir.

d) Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı kapsamında bir İzleyici aynı anda, en fazla 5 projeyi izler.

(12) Yararlanıcı tarafından akreditif hesabı kullanılarak sonraki izleme dönemlerinde alınması planlanan makine-teçhizat giderleri Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Dönemsel İzleme Formunda belirtilir. Projenin tamamlanma durumunun değerlendirildiği son dönemsel izleme formunda akreditifli alım seçeneği kullanılamaz.

Sonlandırma

MADDE 22- (1) Proje süresi içerisinde uygulama birimi tarafından programın ilerleyişini önemli ölçüde olumsuz etkileyecek hususların tespiti halinde bu hususlar kurul tarafından değerlendirilerek programın devamına veya sonlandırılmasına karar verilir.

(2) İzleyici tarafından Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Dönemsel İzleme Formunda projenin kurula sevk edilmesi gerektiğine ilişkin bir değerlendirme yapılmışsa bu husus kurul tarafından değerlendirilerek programın devamına veya sonlandırılmasına karar verilir.

(3) Program süresinde yararlanıcının devri veya başka bir işletme ile birleşmesi hususu; kurul tarafından değerlendirilerek programın devamına veya sonlandırılmasına karar verilir.

(4) Program süresinde, yararlanıcının tasfiyesinin başlaması veya kapanması halinde program sonlandırılır.

(5) Programın sonlandırılması durumunda; yararlanıcının durumu kurul tarafından değerlendirilir. Kurula sunulan bilgi ve belgeler doğrultusunda yapılan değerlendirme neticesinde, sonlandırmanın; yararlanıcının kastı veya ağır kusuru bulunmaksızın faaliyetlerini engelleyecek nitelikte ölüm, ağır kaza, ağır hastalık, tutukluluk, yangın, deprem, su basması, hırsızlık, finansal yetersizlik veya Kurul tarafından uygun bulunan buna benzer gerekçeler nedeniyle oluştuğuna karar verilmesi halinde yapılan geri ödemesiz desteklerin iadesi istenmez, geri ödemeli destekler sürecine uygun olarak tahsil edilir. Aksi takdirde geri ödemesiz destekler ödeme tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tahsil edilir. Geri ödemeli destekler ise sonlandırmaya ilişkin kurul karar tarihinde muaccel hale gelir ve ödeme tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tahsil edilir. Bu kapsamda, geri ödemeli desteklerin tahsili için yararlanıcıya (Teminatın KGF'den alınması durumunda ayrıca KGF'ye), yazı ile borcunu tebliğ tarihini (yazının muhataba ulaştığı tarih) takip eden 7 gün içinde yasal faizi ile birlikte ödemesi gerektiği, ödemediği takdirde teminatının nakde çevrileceği bildirilir. Buna rağmen ödeme yapılmadığı takdirde teminat nakde çevrilir.

Tamamlama

MADDE 23- (1) Proje süresinin bitiminden sonraki 1 ay içerisinde Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Proje Sonuç Raporu yararlanıcı tarafından hazırlanır ve KBS üzerinden sunulur. Süresi içinde Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Proje Sonuç Raporunun sunulmaması durumunda; KBS üzerinden yapılan bildirim tarihinden itibaren 15 gün içerisinde yararlanıcının, raporu KBS üzerinden sunması gerekir. Yararlanıcının Ar-Ge ve İnovasyon

**AR-GE VE İNOVASYON DESTEK PROGRAMI
UYGULAMA ESASLARI**

Destek Programı Proje Sonuç Raporunu verilen ek süre içerisinde KBS üzerinden sunmaması halinde kurul tarafından proje başarılı olarak kabul edilmez, yararlanıcının projesinin tamamlanmasına karar verilir ve varsa bekleyen destek ödemeleri yapılmaz.

(2) Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Proje Sonuç Raporu ve Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Dönemsel İzleme Formları değerlendirilmek üzere Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Kurul Bilgilendirme Formu ile birlikte KBS üzerinden kurula sunulur. Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Proje Sonuç Raporu, kurul tarafından; proje bütünlüğü, faaliyetlerin gerçekleşme durumu, gerçekleşmeyen faaliyetlerin proje başarısına olan etkisi ve hedeflenen proje çıktıları gibi hususları dikkate alarak değerlendirilir ve projenin başarı ile tamamlanıp tamamlanmadığına karar verilir. Kurul kararı ve varsa geri ödeme takvimi yararlanıcıya KBS üzerinden bildirilir.

(3) Projenin başarılı tamamlanmasına karar verilmemesi durumunda, Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Proje Sonuç Raporunun süresi içinde veya varsa verilen ek süre içinde sunulmuş olması şartıyla uygun bulunan faaliyetlere ilişkin destek ödemeleri yapılır.

(4) Son izleme dönemine ilişkin Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Dönemsel İzleme Formunda projenin kurula sevk edilmesi gerektiğine ilişkin bir değerlendirme yapılmış ise kurul öncelikle projenin sonlandırılması hususunu görüşerek karar verir. Sonlandırma kararı verilmemişse projenin başarılı ile tamamlanıp tamamlanmadığına karar verilir.

(5) Projenin başarılı tamamlanmasına karar verilmesi durumunda, geri ödemeli destekler sürecine uygun olarak tahsil edilir.

(6) Projenin başarılı tamamlanmasına karar verilmemesi durumunda; geri ödemeli destekler sürecine uygun olarak tahsil edilir, yapılan geri ödemesiz desteklerin iadesi istenmez.

Program Sonrası İzleme

MADDE 24 - (1) Yararlanıcı, program bitiş tarihinden 1 yıl sonra Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Program Sonrası İzleme Formu ile ilgili uygulama birimi tarafından izlenir.

(2) Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Program Sonrası İzleme Formu ile alınan bilgiler ilgili uygulama birimi tarafından KBS'ye yüklenir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Destek Ödemeleri, Erken Ödeme, Geri Ödeme ve Teminat

Destek ödemeleri

MADDE 25 - (1) Kurul kararında uygun bulunan giderlere ilişkin mal/hizmet alımının yararlanıcı tarafından gerçekleştirilmesi ve Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Dönemsel İzleme Formunun izleyici tarafından teslimini müteakip Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Ödeme Talep Formu KBS üzerinden doldurulur ve eki ödeme belgeleri yüklenerek ödeme talep edilir. Satın alımın yurt dışından akreditifli yapılması durumunda makine-teçhizat için satın alımın ilgili dönemde gerçekleşmesi koşulu aranmaz.

(2) Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Dönemsel İzleme Formunda gerçekleştiği belirtilen giderlere ilişkin ödeme talep edilebilir.

(3) İzleyicinin Dönemsel İzleme Formunda, projenin Kurula sunulması yönünde kararı olmadığında gerçekleşen faaliyetlere ilişkin ödemeler yapılır.

(4) Değerlendirilmek üzere kurula sevk edilen projelerle ilgili olarak projenin devamı yönünde karar alınmadan ödeme talep edilemez.

(5) Destek kapsamındaki giderlere ilişkin bedellerin yararlanıcı tarafından banka aracılığıyla ödenmesi ve vadeli işlemler dâhil olmak üzere ödemenin ya da katkı payının ödemesinin tamamlanmış olması gerekir. Banka kredi kartı ile yapılan taksitli/vadeli

ödemelerde, vade sonu dikkate alınmaksızın ödeme tamamlanmış sayılır. Banka aracılığıyla ödemedeki kastedilen, bankacılık enstrümanları ile yapılan her türlü ödemedir (banka dekontu ya da hesap ekstreleriyle belgelendirilmek şartı ile kredi kartı, çek, ciro edilemez senet vb.). Ödemenin hizmet sağlayıcıya üçüncü kişiler tarafından banka aracılığıyla yapılması durumunda ibraz edilecek banka dekontunda; ödemenin kimin borcuna karşılık yapılmış olduğu veya ilgili fatura tarihi ve numarası bilgilerinin bulunması, dekontta bu bilgilerin eksik/yetersiz olduğu hallerde yararlanıcının borcunun ödendiğini gösteren hizmet sağlayıcı yazısının ayrıca sunulması gerekir. Yararlanıcının ciro ettiği çek ile yapılan ödemelerde, çek fotokopisi ya da hizmet sağlayıcı imzalı çek giriş belgesi ile birlikte yararlanıcının borcunun ödendiğini gösteren hizmet sağlayıcı yazısının sunulması gerekir.

(6) Destek ödeme talebi en geç; tamamlamaya ilişkin kurul kararının evrak kaydına alındığı tarihten 4 ay sonrasına kadar yapılmalıdır. Bu sürenin sonundan itibaren 2 ay içerisinde mazereti ile ödeme talebinde bulunan yararlanıcılardan uygulama birimi tarafından mazereti uygun bulunanların ödeme talebi işleme alınır. Bu fıkra da belirtilen sürelerin dışında yapılan ödeme talepleri işleme alınmaz.

(7) Programı sonlandırılan, tasfiyesi başlayan veya kapanan yararlanıcılara ödeme yapılmaz.

(8) Sorumlu personel, Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Ödeme Talep Formu ve eki belgeleri ile beraber uygulama esaslarındaki süreçlere göre kontrolünü yaparak Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Destek Ödeme Oluru hazırlar ve uygulama birimi müdürünün olurlarına sunar. Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Destek Ödeme Oluru hazırlanırken Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Dönemsel İzleme Formu dikkate alınır.

(9) Destek ödemeleri, KOSGEB Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesinde belirtilen ödeme belgeleri ile birlikte Ödeme Emri Belgesinin eki olarak, ön mali kontrole tabi tutulanlar Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı İç Kontrol Müdürlüğüne, tabi tutulmayanlar ise ilgili muhasebe müdürlüğüne gönderilir. İlgili muhasebe müdürlüğü tarafından yararlanıcının banka hesabına destek ödemesi aktarılır.

(10) Yararlanıcının ilgili mevzuatta belirtilen limitlerin üzerinde vergi ve/veya SGK borcu olması durumunda yararlanıcının Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Ödeme Talep Formunda yer alan talebi doğrultusunda; öncelikle borç tutarı destek tutarından mahsup edilerek ilgili kurum/kuruluşun banka hesabına, varsa kalan tutar, yararlanıcının banka hesabına destek ödemesi olarak aktarılır.

(11) Yararlanıcının Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Ödeme Talep Formunda yer alan talebi doğrultusunda ilgili mevzuatta belirtilen limitlerin üzerinde SGK borcu ve/veya vergi borcu olmaması şartı ile sadece makine, teçhizat, donanım ve yazılıma ilişkin satın alımlar için uygulama biriminin de uygun bulması halinde hizmet sağlayıcıya ödeme yapılabilir. Bu durumda; öncelikle yararlanıcıya ait katkı payı, vergi ve benzeri farkların hizmet sağlayıcıya ödenmiş veya akreditif hesabına yatırılmış olması gerekir. Satın alımın yurtdışından akreditifli yapılması durumunda; hizmet sağlayıcının adına Gayri Kabili Rücu Akreditif açılması için, akreditif açtırma talimatı ile birlikte yararlanıcının banka hesabına blokeli olarak yapılır.

(12) Yararlanıcı; sahip ve ortakları ile bunların eşinden, annesinden, babasından, kardeşinden, çocuğundan, bunların sahibi/ortaklığı olduğu işletmelerden destek kapsamında mal/hizmet satın alamaz, böyle bir hususun tespit edilmesi durumunda destek ödemesi yapılmaz. Ancak 9. Maddenin 4. Fıkrası kapsamında başvuru sahibinin İşletmesini sermaye şirketi statüsünde kuran girişimci olması halinde, kendisi veya projede görevli bir ortağı için Personel Gideri desteği talep edilmesi durumunda bu fıkra hükümleri uygulanmaz.

(13) Ödemeye esas belgelerde destek tutarı hesaplanırken vergi, harç ve benzeri giderler destek kapsamı dışında tutulur.

(14) Yerli malı belgesine istinaden ilave destek oranı uygulanabilmesi için, ilgili destek ödemesi gerçekleşmeden önce sunulması şartıyla, yerli malı belgesinin, fatura tarihi itibarıyla güncel olması veya fatura tarihinden sonra alınması halinde proje süresi içerisinde alınmış olması şartı aranır.

(15) Kurulda desteklenme kararı alınan giderler, desteklemeye esas tutar olup destek tutarı, desteklenecek gider kalemleri dikkate alınmak suretiyle fatura tutarı üzerinde yapılan hesaplamalar sonucunda belirlenir. Bununla birlikte hesaplanan destek tutarları kurul tarafından belirlenen desteklemeye esas tutar üzerinden hesaplanacak destek tutarlarını aşamaz.

(16) Kurulun desteklenmesine karar verdiği her bir gidere ait özellikler; asgari nitelikleri ve/veya teknik özellikleri ifade eder. Gerçekleşen giderin;

a) Kurul kararındaki asgari şartları taşıdığı tespit edilmesi durumunda, söz konusu gidere ilişkin kurulun belirlediği desteklemeye esas tutar dikkate alınarak destek ödemesi yapılır.

b) Kurul kararındaki asgari şartları taşımadığının tespit edilmesi durumunda bu husus kurula sunulur. Gerçekleşen giderin asgari nitelikleri ve/veya teknik özellikleri ve desteklemeye esas tutarı kurul tarafından yeniden değerlendirilir ve uygun bulunan giderler için destek ödemesi yapılabilir.

(17) Yurt dışı hizmet alımlarında yurt dışı hizmet sağlayıcısı tarafından fatura düzenlenemediği durumlarda ücretin ödendiğini gösteren belge ödeme belgesi olarak kullanılır.

(18) Satın alınan mal ve hizmetlerde bedelin faturada sadece döviz cinsinden belirtilmesi durumunda, "Gösterge Niteliğindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kurları" tablosunda yer alan döviz alış kuru üzerinden faturanın düzenlendiği tarih esas alınarak Türk Lirası olarak ödeme yapılır. Söz konusu tabloda yer almayan kurlar için ise "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Alım Satım Konu Olmayan Dövizlere İlişkin Bilgi Amaçlı Kur Tablosu" Türk Lirası karşılığı kullanılır.

(19) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından döviz kurunun belirlenmediği (resmi tatiller, hafta sonları ve yarım gün çalışılan) günlerde düzenlenen faturalarda, söz konusu günlerden önceki ilk iş gününde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından yayımlanan tablolar dikkate alınır.

(20) Desteklenecek giderlerin program süresi içerisinde gerçekleşmesi esas olup, ancak başlangıç sermayesi desteği kapsamında kurul karar tarihinden sonra gerçekleşecek giderler de destek kapsamında değerlendirilir.

(21) Desteklenen mal ve hizmet alımına ilişkin ödeme belgeleri ile mal ve hizmet içeriğine ilişkin belgeler yararlanıcı tarafından muhafaza edilir. KOSGEB yetkililerince gerek görülmesi halinde ödeme öncesi veya sonrasında talep edilen her türlü bilgi ve belge yararlanıcı tarafından ilgililere ibraz edilir.

(22) Satın alımın yurtdışından akreditifli yapılması durumunda; satın alınan makine-teçhizatın yararlanıcıya geldiği döneme ilişkin izlemede, İzleyici tarafından tespit edilerek Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Dönemsel İzleme Formu hazırlanır ve Uygulama Birimine teslim edilir. İşletme ziyareti sırasında akreditifli alıma ilişkin fatura/fatura yerine geçen belge, İzleyici tarafından yararlanıcıdan temin edilir ve Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Dönemsel İzleme Formuna eklenir. Fatura/fatura yerine geçen belge Sorumlu Personel tarafından kontrol edilir. Fatura/fatura yerine geçen belgedeki tutar destek ödemesine esas alınan proforma fatura/proforma fatura yerine geçen belgedeki tutardan düşükse aradaki fark Uygulama Birimi tarafından yararlanıcıdan tahsil edilir. Fatura/fatura yerine geçen belgedeki

tutar destek ödemesine esas alınan proforma fatura/proforma fatura yerine geçen belgedeki tutardan fazla ise aradaki fark için destek tutarının yeniden hesaplanması talep edilemez.

(23) Yurtdışından akreditifli alınan makine-teçhizatın proje süresince izleme aşamasında tespit edilememesi veya kurul karar formunda yer alan asgari teknik özellikleri karşılamaması durumunda KOSGEB Uygunsuzluk Yönergesine göre işlem yapılır.

(24) Yurtdışından akreditifli satın alımlarda bedelin proforma faturada/proforma fatura yerine geçen belgede döviz cinsinden belirtilmesi durumunda, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuru üzerinden ve akreditif açtırma talimatı tarihi esas alınarak Türk Lirası olarak ödeme yapılır.

Erken Ödeme

MADDE 26 - (1) Yararlanıcının talep etmesi halinde teminat karşılığında erken ödeme yapılabilir. İlk kurul kararında belirtilen tahmini geri ödemesiz destek tutarının yüzde %50'sine kadar erken ödeme yapılabilir. Erken ödeme ve mahsup işlemlerinde, KOSGEB Destek Programları Erken Ödeme Usul ve Esasları uygulanır.

Geri ödemeli desteklerde geri ödeme

MADDE 27 - (1) Program kapsamında yapılacak geri ödemeler; programın tamamlanma tarihinden itibaren 12 ayı ödemesiz olmak üzere, 4'er aylık dönemler halinde 6 eşit taksitte yapılır. İlk taksitin geri ödeme tarihi, programın tamamlanma tarihinden sonraki 12 aylık süreyi takip eden ilk iş günüdür.

(2) Program tamamlanma tarihinin değişmesi halinde, programın yeni tamamlanma tarihi dikkate alınarak geri ödeme takvimi yeniden oluşturulur ve yararlanıcıya KBS üzerinden bildirilir.

(3) Programın, proje süresi içerisinde sonlandırılması ve geri ödemeli desteklerin sürecine uygun olarak tahsil edilecek olması durumunda sonlandırmaya ilişkin kurul karar tarihi aynı zamanda programın tamamlanma tarihi olup geri ödeme takvimi bu tarihe göre yeniden oluşturulur ve yararlanıcıya bildirilir.

(4) Geri ödemeler zamanında ödendiği takdirde, yararlanıcıya verilen geri ödemeli desteklerde faiz ve komisyon uygulanmaz.

(5) Geri ödemeli destek kapsamında taksitlerden herhangi birinin vadesinde ödenmemesi halinde, yararlanıcıya (Teminatın KGF'den alınması durumunda ayrıca KGF'ye), yazı ile borcunu vadesinde ödemediği, tebliğ tarihini (yazının muhataba ulaştığı tarih) takip eden 7 gün içinde ilgili taksite ilişkin geri ödeme tarihinden itibaren oluşacak yasal faizi ile birlikte ödemesi gerektiği; belirtilen sürede ilgili taksitin ve yasal faizin ödenmediği takdirde borcun tamamının muaccel hale geleceği ve teminatının nakde çevrileceği bildirilir. Buna rağmen ödeme yapılmadığı takdirde teminat nakde çevrilir.

Geri ödemeli desteklerde teminat ve kefalet mektubu

MADDE 28 - (1) Geri ödemeli desteklerde, destek ödemesinin yapılabilmesi için; destek ödemesinden önce yararlanıcıdan destek tutarı kadar teminat alınır.

(2) Banka teminat mektubu ile ilgili iş ve işlemlerde aşağıdaki hususlar dikkate alınır.

a) Banka teminat mektubunun vadesinin son geri ödeme tarihinden asgari 2 ay sonrasını kapsayacak şekilde düzenlenmesi gerekir. Ancak yararlanıcının uzun süreli banka teminat mektubu temin edememesi halinde asgari 1 yıl süreli banka teminat mektubu kabul edilebilir. Banka teminat mektubunun vadesinin son geri ödeme tarihinden asgari 2 ay sonrasını kapsaması halinde 1 yıldan kısa süreli banka teminat mektubu kabul edilebilir.

b) Banka teminat mektubunun "Konu" kısmında "KOSGEB Destekleri" ifadesi yazılmış olmalıdır.

c) Banka teminat mektubunda “KOSGEB’in yazılı muvafakati alınmadan iş bu teminat mektubunun risk kapaması ve çıkışı yapılmayacaktır.” ifadesi yazılmış olmalıdır.

ç) Banka teminat mektubunun, yararlanıcı adı/unvanına yazılmış olması ve Ticaret/Esnaf Sicil Gazetesi’nde yer alan adı/unvanı ile birebir örtüşmesi esastır.

d) Banka teminat mektubunun tutarlarını belirleyen rakam ve yazı ifadeleri birbiri ile uyumlu olmalıdır.

e) Banka teminat mektubuna ilişkin teyit yazısı, ilgili bankadan uygulama birimi tarafından alınmalıdır.

f) Uygulama birimi lehine verilen banka teminat mektubu, “Kesin Teminat Mektubu” olmalıdır.

g) Vadesi gelen süreli banka teminat mektubunun yenilenmesi durumunda, yenilenen banka teminat mektubu ile ilgili iş ve işlemler bu fıkrada yer alan hükümler çerçevesinde yürütülür.

(3) Vadesi gelen süreli banka teminat mektubunun takibi ve tahsili işlemleri aşağıdaki şekilde yapılır:

a) Süresi asgari 1 yıl olan banka teminat mektubunun, süresi dolmadan 1 ay öncesinden yenilenmesi hususunda hatırlatma yazısı gönderilir. Yazıda banka teminat mektubunun vade tarihinden 5 iş günü öncesine kadar yenilenecek uygulama birimine teslim edilmesi gerektiği hususu belirtilir.

b) Banka teminat mektubunun yenilenmemesi halinde, yararlanıcıya ait banka teminat mektubu vade tarihinden önce nakde çevrilir.

c) Banka teminat mektubunun yenilenmesi durumunda asgari kalan borç tutarı kadar yeni banka teminat mektubu kabul edilebilir.

(4) KGF tarafından verilen kefalet mektubu ile ilgili iş ve işlemlerde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Kefalet Mektubu alınması durumunda; son geri ödeme tarihini takip eden ikinci ayın son gününü kapsayacak şekilde düzenlenmesi gerekir.

b) Kefalet mektubunda destek programının açık adının yer alması ve yararlanıcının adı/unvanı ile Ticaret/Esnaf Sicil Gazetesi’nde yer alan adı/unvanın birebir örtüşmesi esastır.

c) Kefalet Mektubunun tutarlarını belirleyen rakam ve yazı ifadeleri birbiri ile uyumlu olmalıdır.

d) Kefalet Mektubu’na ilişkin teyit yazısı KGF tarafından ilgili uygulama birimine gönderilmiş olmalıdır.

(5) Proje süresinin uzaması halinde uygulama birimi tarafından yararlanıcıdan teminat süresinin uzatılması istenir.

Projede açık kaynak yazılım kullanımının beyanı durumunda yapılacak işlemler ve ödeme

MADDE 29 - (1) Proje başvurusunda Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullanılacağını beyan eden ve proje süresi içinde kullanan yararlanıcı, Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Proje Sonuç Raporunda Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullandığını beyan ederek ilave % 15 destek oranından yararlanma talebinde bulunabilir. Proje başvurusunda ve proje sonucunda yararlanıcı tarafından Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullanıldığının beyan edilmemesi durumunda bu oran uygulanmaz.

(2) %15 ilave destek oranı, personel ve başlangıç sermayesi dışındaki geri ödemesiz destek kapsamında ödemesi gerçekleşen giderler için uygulanır. Daha önce yapılan ödemeler

ile geri ödemesiz destek üst limitine ulaşılmışsa %15 ilave destek oranından yararlanma talebinin reddedildiği Uygulama Birimi tarafından yararlanıcıya bildirilir.

(3) İlave destek oranı uygulanmasına konu olan Açık Kaynak Kodlu Yazılım türleri aşağıda belirtilmiştir.

a) Bilgisayar destekli tasarım (CAD) yazılımları: Bilgisayar ve yazılım teknolojileri kullanılarak ölçü bilgilerini içerecek şekilde ürün tasarlanması amacıyla kullanılabilir yazılımlardır. İmalat sanayi ürünlerine yönelik tasarımda kullanılabilirlik ön şarttır.

b) Bilgisayar destekli üretim (CAM) yazılımları: Bilgisayar ve yazılım teknolojileri kullanılarak üretim tezgahlarına üretime ilişkin komutların gönderilmesi ve ürünün tezgahta otomatik olarak işlenmesi amacıyla kullanılabilir yazılımlardır.

c) İmalat sektörüne yönelik kurumsal kaynak planlaması (ERP) yazılımları: Bilgisayar ve yazılım teknolojileri kullanılarak imalat sektöründe bütünleşik şekilde; üretim planlamasının, malzeme ihtiyaç planlanmasının, imalat kaynakları planlamasının yapılması ve finans, satış-dağıtım, satın alma, pazarlama, insan kaynakları işlevlerinin yönetilmesi amacıyla kullanılabilir yazılımlardır.

d) Endüstriyel otomasyon yazılımları: İmalat süreçlerinde (stoklama ve yükleme dahil) insan tarafından yapılan işlemler ya da kontrollerin; mekanik, elektronik ve bilgisayar teknolojileri kullanılarak azaltılması ve bunların kısmen veya tamamen otomatik olarak gerçekleştirilmesi amacıyla kullanılabilir yazılımlardır.

e) Nesnelerin interneti teknolojisi yazılımları: İnternet / intranet / kablosuz ağ şebekeleriyle birbirine bağlı fiziksel nesnelere (makineler, robotlar, araçlar, sensörler, çalıştırıcılar, kontrolörler) arasında iletişim ve/veya bu nesnelere merkezi veri tabanlarına ve bulut sistemlerine veri transferi altyapısını oluşturarak, nesnelere ilişkin eylemlerin bu iletişim sonucunda hayata geçirilmesini sağlayan yazılımlardır.

f) İmalat sanayinde yapay zekâ yazılımları: Siber fiziksel sistemlerin insan müdahalesi olmadan otonom şekilde işler hale gelmesini sağlayan, öğrenme algoritmasına sahip yazılımlardır. İmalat sanayinde kullanılabilirlik ön şarttır.

(4) Proje sonucunda yararlanıcı tarafından Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullanıldığının beyan edilebilmesi ve %15 ilave destek oranından yararlanma talebinde bulunulabilmesi için aşağıdaki şartların karşılanması gerekir.

a) Belirtilen Açık Kaynak Kodlu Yazılım türlerinden en az birinin, projenin ana hedeflerine ulaşılması ve beklenen sonuçların elde edilmesi için önemli ve gerekli olan proje faaliyetlerinin yerine getirilmesi amacıyla proje süresi içinde yararlanıcı tarafından kullanılması gerekir.

b) Açık Kaynak Kodlu Yazılımın, alternatif olarak kullanılabilen diğer yazılımlara göre maliyet avantajı sağlamış olması gerekir.

c) Açık Kaynak Kodlu Yazılımın, açık kaynaklı işletim sistemleri ve veri tabanları ile kullanıma uyumlu olması gerekir.

d) Açık Kaynak Kodlu Yazılımın tüm modüllerinin (hazır kütüphaneler hariç) açık kaynaklı olması gerekir.

(5) Yararlanıcının Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Proje Sonuç Raporunda Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullandığını beyan etmesi durumunda raporda;

a) Kullanılan Açık Kaynak Kodlu Yazılım türleri,

b) Kullanılan Açık Kaynak Kodlu Yazılım isimleri,

c) Açık Kaynak Kodlu Yazılımların projede kullanım alanları, kullanım gerekliliği ve ilişkili faaliyetler hakkında açıklamalar,

d) Projenin ana hedefleri ve beklenen sonuçlarına ulaşılmasında, kullanılan Açık Kaynak Kodlu Yazılımların önemi ve etkisinin gerekçelendirilmesi,

e) Açık Kaynak Kodlu Yazılımın, alternatif olarak kullanılabilen diğer yazılımlarla mukayeseli olarak sağlayacağı maliyet avantajı,

f) Açık Kaynak Kodlu Yazılımın, açık kaynaklı işletim sistemleri ve veri tabanları ile kullanıma uyumluluğu,

g) Açık kaynak lisansı,

hususlarına yer verilir.

(6) Kurul; proje sonucu ile birlikte, projede Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullanılmış olması dolayısıyla %15 ilave destek oranı uygulanması talebini de değerlendirir ve uygun bulursa projede Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullanım durumunun tespiti ve değerlendirilmesi için öğretim elemanı görevlendirilmesine karar verir. Projenin başarılı tamamlanmasına karar verilmemesi durumunda veya sonlandırılmasına karar verilmesi durumunda, öğretim elemanı görevlendirilmesi için karar alınmaz.

(7) Uygulama Birimi tarafından, kararın bildirimini izleyen 15 gün içinde, yazılımın Açık Kaynak Kodlu Yazılım olduğunun tespiti ve Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullanımının proje ana hedefleri ve beklenen sonuçlarına ulaşılması açısından önemi/etkisi ile faaliyetlerin yerine getirilmesi açısından gerekliliğinin değerlendirmesi için bir öğretim elemanı görevlendirilir.

(8) Görevlendirilen öğretim elemanı tarafından Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Açık Kaynak Kodlu Yazılım Tespit ve Değerlendirme Raporu hazırlanır. Rapor Açık Kaynak Kodlu Yazılımın yararlanıcı tarafından projede kullanıldığını veya proje kapsamında tasarlandığını, projenin ana hedeflerine ulaşılması ve beklenen sonuçların elde edilmesi bakımından önemi / etkisi ile faaliyetlerin yerine getirilmesi açısından gerekliliğine ilişkin değerlendirmenin yapıldığı beyan edilen, yazılımın ve tüm modüllerinin (hazır kütüphaneler hariç) açık kaynak kodlu olduğunun, ilave destek oranı uygulanmasına konu olan Açık Kaynak Kodlu Yazılım türlerine uygun olduğunun, alternatif olarak kullanılabilen diğer yazılımlara göre maliyet avantajı sağlamış olduğunun, açık kaynaklı işletim sistemleri ve veri tabanları ile kullanıma uyumlu olduğunun, açık kaynak lisansına sahip olduğunun kontrol edildiği rapordur.

(9) Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Açık Kaynak Kodlu Yazılım Tespit ve Değerlendirme Raporunu hazırlamak üzere üniversitelerin bilgisayar/yazılım veya elektrik/elektronik bölümlerinden öğretim elemanı görevlendirilir.

(10) Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Açık Kaynak Kodlu Yazılım Tespit ve Değerlendirme Raporu için Uygulama Birimi tarafından görevlendirilen öğretim elemanı, görevlendirmenin kendisine bildirilmesini takiben 30 gün içinde raporu hazırlayarak Uygulama Birimine KBS üzerinden iletir. Raporun süresi içinde iletilmediği durumda öğretim elemanına ödeme yapılmaz. Raporda eksik tespit edilmesi halinde raporun yeniden düzenlenerek Uygulama Birimine iletilmesi için 15 gün süre verilir. Yeniden düzenlenmesi talep edilen raporun 15 gün içerisinde Uygulama Birimine iletilmediği durumda öğretim elemanına ödeme yapılmaz. Raporun belirtilen süreler içinde iletilmemesi, iletilmeyeceğinin tespit edilmesi veya rapordaki eksikliklerin verilen ek süre içerisinde giderilerek iletilmemesi halinde Uygulama Birimi, öğretim elemanı değişikliği yapabilir.

(11) Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Açık Kaynak Kodlu Yazılım Tespit ve Değerlendirme Raporunun olumsuz olması durumunda; %15 ilave destek oranından yararlanma talebinin reddedildiği Uygulama Birimi tarafından yararlanıcıya bildirilir.

(12) Raporun olumlu olması durumunda; ödemesi gerçekleşen personel ve başlangıç sermayesi desteği dışındaki geri ödemesiz destekler için ilave %15 destek oranı aşağıdaki esaslar çerçevesinde Uygulama Birimi tarafından hesaplanır ve ödenir.

a) Ödemesi gerçekleşen geri ödemesiz desteklerin gider grubu (makine – teçhizat, yazılım, hizmet, diğer) bazındaki toplam tutarları bulunur. Varsa, yerli malı belgesi kapsamında %15 ilave destek oranı uygulanan gider kalemleri için ödenen destek tutarları, bu toplamlardan düşülür.

b) Her bir gider grubu bazındaki toplam destek tutarı destek oranına bölünüp 0,15 ile çarpılır ve her bir gider grubu bazında ilave ödeme tutarı hesaplanır. Bu tutarla birlikte ödenecek destek tutarı, gider grubu bazında belirlenen geri ödemesiz destek üst limitlerini geçemez.

c) Hesaplanan tutar, geri ödemesiz destek olarak ayrıca ödenir.

d) İlave ödeme hesaplaması, ödenmesi uygun bulunan geri ödemesiz desteklerin tamamının yararlanıcı hesabına aktarımı gerçekleştirildikten sonra yapılır. Yararlanıcının yazılı talebi üzerine, yararlanıcı hesabına aktarımı gerçekleşen cari geri ödemesiz destek tutarı üzerinden de bu hesap yapılabilir. Bu durumda, ödenmesi uygun bulunduğu halde henüz ödemesi gerçekleşmediği için yararlanıcı talebi üzerine ilave destek ödeme hesabına katılmayan ödemeler için sonradan hak talep edilemez.

(13) Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Açık Kaynak Kodlu Yazılım Tespit ve Değerlendirme Raporunu hazırlayan öğretim elemanına, 1 günlük hizmet bedeli Uygulama Birimi tarafından ödenir.

(14) Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullanılmış olması dolayısıyla yapılan ilave destek ödemesi, erken ödemededen mahsup edilmez.

(15) Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullanımı beyan edilen projelerde Açık Kaynak Kodlu Yazılım türü ve kullanım alanı için kabul edilen ilk kurul kararı esas alınır. Açık Kaynak Kodlu Yazılımların proje revizyonu ile değiştirilmesi/eklenmesi durumunda ilave destek oranı artışı yapılmaz. Proje başvuru formunda Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullanımının beyan edilmesi, yararlanıcının ilave destek oranından yararlanabileceği anlamına gelmeyeceği gibi yararlanıcıya da herhangi bir hak kazandırmaz.

KOBİ ve Girişimcilik Ödülleri kapsamında kategori birincisine yönelik işlemler ve ödeme

MADDE 30 - (1) Yararlanıcı, Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Proje Başvuru Formunda KOBİ ve Girişimcilik Ödülleri kapsamında kategori birincisi olduğunu beyan ederek ilave %10 destek oranından yararlanma talebinde bulunabilir. Beyan edilmemesi veya şartları taşımaması durumunda bu oran uygulanmaz.

(2) %10 ilave destek oranı, personel ve başlangıç sermayesi dışındaki geri ödemesiz destek kapsamında ödemesi gerçekleşen giderler için uygulanır. Daha önce yapılan ödemeler ile geri ödemesiz destek üst limitine ulaşılmışsa %10 ilave destek oranından yararlanma talebinin reddedildiği Uygulama Birimi tarafından yararlanıcıya bildirilir.

(3) Projenin başarı ile tamamlanması durumunda; ödemesi gerçekleşen personel ve başlangıç sermayesi desteği dışındaki geri ödemesiz destekler için ilave %10 destek oranı aşağıdaki esaslar çerçevesinde Uygulama Birimi tarafından hesaplanır ve ödenir.

a) Ödemesi gerçekleşen geri ödemesiz desteklerin gider grubu (makine – teçhizat, yazılım, hizmet, diğer) bazındaki toplam tutarları bulunur. Varsa, yerli malı belgesi kapsamında %15 ilave destek oranı uygulanan gider kalemleri için ödenen destek tutarları, bu toplamlardan düşülür.

b) Her bir gider grubu bazındaki toplam destek tutarı destek oranına bölünüp 0,10 ile çarpılır ve her bir gider grubu bazında ilave ödeme tutarı hesaplanır. Bu tutarla birlikte ödenecek destek tutarı, gider grubu bazında belirlenen geri ödemesiz destek üst limitlerini geçemez.

c) Hesaplanan tutar, geri ödemesiz destek olarak ayrıca ödenir.

d) İlave ödeme hesaplaması, ödenmesi uygun bulunan geri ödemesiz desteklerin tamamının yararlanıcı hesabına aktarımı gerçekleştirildikten sonra yapılır. Yararlanıcının yazılı talebi üzerine, yararlanıcı hesabına aktarımı gerçekleşen cari geri ödemesiz destek tutarı üzerinden de bu hesap yapılabilir. Bu durumda, ödenmesi uygun bulunduğu halde henüz ödemesi gerçekleşmediği için yararlanıcı talebi üzerine ilave destek ödeme hesabına katılmayan ödemeler için sonradan hak talep edilemez.

(4) KOBİ ve Girişimcilik Ödülleri kapsamında kategori birinciliği dolayısıyla yapılan ilave destek ödemesi, erken ödemeden mahsup edilmez.

(5) Projenin başarılı tamamlanmasına karar verilmemesi durumunda veya sonlandırılmasına karar verilmesi durumunda, destek oranı artırımı uygulanmaz.

ONUNCU BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Genel hükümler

MADDE 31 - (1) Proje başvurusu reddedilen İşletme/girişimci, aynı proje için KOSGEB birimlerine tekrar başvuramaz.

(2) Programın uygulanma sürecinde, mücbir sebep olarak kabul edilebilecek; deprem, yangın, su baskını, benzeri doğal afetler, kanuni grev, lokavt, genel salgın hastalık, terör eylemleri, sabotaj, savaş, kısmi veya genel seferberlik ilanı gibi hallerin ortaya çıkması durumunda, bu haller sona erinceye kadar destek sürecinin durdurulması veya devamına KOSGEB Başkanı tarafından karar verilir.

(3) Yararlanıcının aynı anda sadece bir Ar-Ge ve İnovasyon Projesi desteklenir. Yararlanıcının projesini tamamlaması halinde yeni bir proje sunabilir.

(4) Tüm bildirimler ve başvurular yazılı yapılabileceği gibi elektronik ortamda da yapılabilir. Destek Programı kapsamındaki tüm belgeler ve bilgiler elektronik ortamda alınabilir.

(5) Vergi, sosyal güvenlik primi vb. yasal yükümlülükler hariç olmak üzere aynı gider gerçekleşmesi için farklı kurum/kuruluşlardan destek alınamaz.

(6) Yararlanıcının sahipleri, ortakları, çalışanları ile bunların eşi, annesi, babası, kardeşi veya çocuğu olanlar; yararlanıcının yaptığı başvuru için kurul üyesi, izleyici veya görüş veren olamaz.

(7) Hatalı işlemler sonucu yararlanıcılara fazla veya yersiz ödeme yapıldığının uygulama birimleri tarafından tespit edilmesi halinde yapılan fazla veya yersiz ödemeler, ödemenin yapıldığı tarihten itibaren hesaplanan yasal faizi ile birlikte yararlanıcıdan geri tahsil edilir.

(8) Kontrol, denetim, inceleme, kesin hükme bağlama veya yargılama sonucunda tespit edilen kamu zararlarına ilişkin olarak ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem tesis edilir.

(9) Yabancı dilde hazırlanmış her türlü belgenin gerektiğinde yeminli mütercim tarafından yapılmış Türkçe çevirisi istenebilir.

(10) Program kapsamında yapılan başvuruların değerlendirme ve izleme süreçlerinde görev alan kişilere sunulan bilgi ve belgeler, yararlanıcılara ait ticari gizli bilgi olarak kabul edilir ve üçüncü kişilere herhangi bir yolla aktarılamaz.

(11) Program süresinde yararlanıcının unvan ve/veya tür değişikliği hususları yararlanıcı tarafından uygulama birimine bildirilir. Yararlanıcının bilgileri güncellenerek destek sürecine devam edilir.

(12) Proje kapsamında desteklenerek satın alınan makine, teçhizat, donanım, yazılım ve benzeri taşınırların mülkiyeti, yararlanıcı tüzel kişiliğine ait olup taahhütnamenin onaylandığı tarihten itibaren 3 yıl süresince;

a) Söz konusu taşınırlar satılamaz, başka şahıs, kurum/kuruluşlara hiçbir şekilde kiralanamaz, devredilemez ve rehin gösterilemez. Ancak; söz konusu taşınırlar üzerine, KGF tarafından düzenlenmiş Kefalet Mektubu ile satın alınması halinde KGF tarafından kefalet karşılığı olarak, rehin, bloke, hapis hakkı tesis edilebilir.

b) Söz konusu taşınırlara ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz, tedbiri haciz konulması halinde durum 7 gün içinde tüm belgeleriyle birlikte yararlanıcı tarafından KOSGEB'e yazılı olarak bildirilir. Aksi halde destek miktarı yasal faizi ile birlikte tahsil edilir. Tedbir/haciz kapsamında taşınırların mülkiyet durumu Kurul tarafından değerlendirilir.

c) Tasfiyesi başlayan veya kapanan yararlanıcı ile prototipin satılması durumunda satılan prototipin mütemmim cüzü olan makine, teçhizat, donanım, yazılım ve benzeri taşınırlar için bu fıkra hükümleri uygulanmaz.

(13) Program başlangıç tarihinin yararlanıcıya bildirim tarihinden itibaren son izleme tarihine kadar; iş yerinin görünür bir yerinde en az 30x50 cm ebatlarındaki bir tabelada KOSGEB logosu ile birlikte "Bu İşletme KOSGEB tarafından desteklenmiştir." ifadesinin yer alması yararlanıcı tarafından sağlanır.

(14) Sürelerin hesaplanmasında, başvurunun yapıldığı gün başlangıç kabul edilerek, ileri doğru sayılacak durumlarda bir sonraki, geri doğru sayılacak durumlarda bir önceki günden itibaren sayılmaya başlanır. Resmî tatil günleri, süreye dâhildir. Sürenin son gününün resmî tatil gününe veya hafta sonuna rastlaması hâlinde, süre tatili takip eden ilk iş günü sonunda biter.

(15) Programda; proje süresi program süresi, program tamamlanma tarihi proje bitiş tarihi olarak kabul edilir.

(16) Farklı destek programları içinde bulunması şartıyla aynı destek türünden faydalanılabilir. Ancak, gider gerçekleşmesini gösteren belgeler yalnızca bir destek için kullanılır.

(17) Bu uygulama esaslarında ilgili Başkanlık birimleri ve uygulama birimleri açısından tanımlanan süreler, standart işlem süreleri olup bu sürelerin dolmasından sonra yapılan işlemler geçerliliğini yitirmez.

KOSGEB dışından yapılacak geçici görevlendirmeler

MADDE 32 – (1) KOSGEB Dışından Yapılacak Geçici Görevlendirmelere İlişkin Usul ve Esaslar çerçevesinde; öğretim elemanlarına katılım sağladıkları her bir Kurul toplantısı veya görüş verdikleri her bir proje için veya açık kaynak kodlu yazılım tespit ve değerlendirmeye ilişkin her bir rapor için veya izleme yaptıkları proje başına her bir izleme dönemi için 1 (bir) günlük hizmet bedeli Uygulama Birimi tarafından ödenir.

(2) Kurul üyesi ve İzleyici olarak görevlendirilen Bağımsız Değerlendirici ile görüş alınan öğretim elemanından KBS üzerinden Gizlilik ve Tarafsızlık Taahhütnamesi alınır.

Programın izlenmesi ve değerlendirmesi

MADDE 33 - (1) Programın izlenmesi ve değerlendirmesine ilişkin iş ve işlemler Destek Programı İzleme ve Değerlendirme Yönergesi kapsamında yürütülür.

Uygunsuzluk

MADDE 34 - (1) Program kapsamında ortaya çıkan uygunsuzluklarda, KOSGEB Uygunsuzluk Yönergesine göre işlem yapılır.

Uygulama esaslarının ekleri

MADDE 35 - (1) İşbu Uygulama Esaslarında yer alan tablolar, formlar, raporlar ve Taahhütnameler bu Uygulama Esaslarının ekidir.

Araştırma-Geliştirme, İnovasyon ve Endüstriyel Uygulama Destek Programı

GEÇİCİ MADDE 1 - (1) Araştırma-Geliştirme, İnovasyon ve Endüstriyel Uygulama Destek Programının alt programı olan Ar-Ge ve İnovasyon Programı kapsamında, 31.01.2020 tarihi saat 23:59'a kadar başvuru sahibi tarafından KOBİ Bilgi Sistemi üzerinden en az bir kez onaylanan başvurular ile destekleme süreci devam eden projeler tabi olduğu mevzuat hükümlerine göre yürütülür.

Yürürlük

MADDE 36 - (1) Bu Uygulama Esasları KOSGEB Başkanı tarafından onaylanmasını müteakip yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 37 - (1) Bu Uygulama Esaslarını KOSGEB Başkanı yürütür.

EKLER:

1.	Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Destek Üst Limitleri ve Oranları Tablosu	TAB.02.01.01
2.	Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Başvuru Kontrol Tablosu	TAB.02.01.02
3.	Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Proje Başvuru Formu	FRM.02.01.01
4.	Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Kurul Toplantı Gündemi Formu	FRM.02.01.02
5.	Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Kurul Karar Formu	FRM.02.01.03
6.	Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Kurul Değerlendirme Kriterleri Formu	FRM.02.01.04
7.	Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Görüş Formu	FRM.02.01.05
8.	Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Kurul Bilgilendirme Formu	FRM.02.01.06
9.	Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Taahhütnamesi	FRM.02.01.07
10.	Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Dönemsel İzleme Formu	FRM.02.01.08
11.	Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Ödeme Talep Formu	FRM.02.01.09
12.	Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Revizyon Talep Formu	FRM.02.01.10
13.	Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Proje Sonuç Raporu	FRM.02.01.11
14.	Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Destek Ödeme Oluru	FRM.02.01.12
15.	Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı İtiraz Formu	FRM.02.01.13
16.	Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı İtiraz Karar Formu	FRM.02.01.14
17.	Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Program Sonrası İzleme Formu	FRM.02.01.15
18.	Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Açık Kaynak Kodlu Yazılım Tespit ve Değerlendirme Raporu	FRM.02.01.16
19.	Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı Gizlilik ve Tarafsızlık Taahhütnamesi	FRM.02.01.17